

Projekti 2

Titulli i projektit: “Ndikimi i plehimit dhe ujitjes në kulturën e dardhës

Afati i zbatimit : Janar 2015 - Dhjetor 2016

Drejtuues i projektit Athina Llambro, Lumturi Xhelilaj

Hyrje .Në ambientin ekologjik organizmat bimore jetojnë në një ekuilibër të përhershëm natyror. Kultivimi i vazhdueshëm i pemëve frutore modifikon ekuilibrat në mes të specieve bimore e organizmave të mjedisit dhe zvogëlon në mënyrë progresive pjellorinë e tokës. Konsumi i vazhdueshëm i elementëve minerale të terrenit nga ana e bimëve për prodhimin e frutave ul në mënyrë të ndjeshme pjellorinë e tokës, fenomen i cili kërkon ri integrimin e herë pas hershëm të substancave minerale nëpërmjet plehimit.

Koha e plehimit varet nga konsumet më të mëdha të elementeve mineral nga ana e specieve e kultivarëve të ndryshme

Në fazën e parë pemët frutore karkaterizohen nga një rritje e fuqishme vegetative. Ato kanë nevojë për azot në kushtet e sigurimit të plotë të fosforit, potasit dhe kalciumit (formojnë skeletin, kurorën dhe kushtet për të hyrë në prodhim). Teprimi me plehim azotik rezikon vonesën e hyrjes në prodhim, sidomos tek farorët.

Në fazën e dytë që karkaterizohet nga rritja vegetative dhe fillimi i hyrjes në prodhim kërkesat për azot vazhdojnë të kenë proritete, krahasimisht me elementet e tjerë, por janë më të ulta se në fazën e parë të frutifikimit

Në fazeën e tretë që përkon me hyrjen në prodhim dhe prodhimin e plotë kërkesat për lënde ushqyese janë të ekuilibruar dhe më të larta se në fazat e tjera. Raporti i elementeve ushqyese NPK është afërsisht 1:0.3:0.2. Ky raport ndryshon në varësi të kulturave.

Në fazën e katërt të rënies së prodhimit dhe të tharjes rëndësi merr azoti për përtëritjen e bimës.

2. Objektivi i kërkimit

Përcaktimi i kombinimit më të mirë të ujitjes me plehrat që përdoren sëbashku me ujitjen për një rendim më të lartë të prodhimit pa dëmtuar cilësinë e tij

3. Metodatat dhe materialet e përdorura: skema e eksperimentit, trajtimet, inputet, metodologjia etj.

Për realizimin e studimit, fillimisht u siguroi parcela e mbjellë me specien Dardhë Parcela ku u ngrit studimi ndodhet në fshatin Gjepal të rrethit të Durrësit

Parcela e studimit është me një sipërfaqe 1 ha me kutivarët Abate Fetel, dhe Ëlliams Toka e studimit është e sistemuar dhe në një terren të sheshtë

Fillimisht u bënë analizat e tokës për të parë sasinë e elementëve që përmban toka dhe për të përcaktuar më pas dhe sasinë e plehrave që do të përdoren së bashku me ujitje

Viti 2015

Analizat e tokës

Nr	Treguesit e analizuar	Njesia matese	M3 Gjipal Athina
1	Percaktimi i pH		8.1

2	Percaktimi i konduktivitetit elektrik K.E.	Ms/cm	0.142
3	Percaktimi i Humusit	%	1.09
4	Percaktimi i Azotit	%	0.079
5	Percaktimi i Fosforit	ppm	9.35
6	Percaktimi i Kaliumit	mg/100	10.4
7	Percaktimi i perberjes mekanike		
/1	Rere	%	8.8
/2	Lym	%	56.8
/3	Argjil	%	34.4

Viti 2016

Nr	Treguesit e Analizuar	Njesia matese	Mostra Gjipal 3
1	Percaktimi i pH		6.6
2	Percaktimi i konduktivitetit elektrik K.E.	Ms/cm	0.152
3	Percaktimi i Humusit	%	1.66
4	Percaktimi i Azotit	%	0.139
5	Percaktimi i Fosforit	ppm	20.96
6	Percaktimi i Kaliumit	mg/100	15.84
7	Percaktimi i Karbonateve CaCO3		4.2
	Rere	%	8.8
	Lym	%	56.8
	Argjil	%	34.4

Nga pergjigjet e analizave të tokës rezulton se :

Toka në bazë të analizave është lymore argjilore me këto përbërje

Me përmbajtje mesatare në humus, me përmbajtje të mesme në fosfor e potas.

Rekomandimi për plehrimin e kësaj toke në bazë të analizave .

Ne Vjeshte Duhet të përdoret plehu organik 50 kg rrenjë

Në pranverë plehrat azotike duhet të hidhen pas lulëzimit deri në momentin e rritjes së kokrrës pasi bimët janë shumë të fuqishme dhe hedhja e azotit para lulëzimit rrit masën gjethore

Nga llogaritjet e bëra azoti i hedhur në bimë duhet të jetë 500 gr pasi pjesën tjetër e ka vet toka

Duke u nisur nga përbërja e tokës lymore atgjilore plehrat potasike e fosforike duhet të hidhen bashke me punimin pasi levizin shumë ngadalë

Fosfor për bimë do të jetë 100 gr për rrenjë

Pas marrjes së përgjigjeve të analizave të tokës u siguroi baza materiale e parashikuar në projekt

Në muajt shkurt u ngrit studimi në fermën e z Demir Ramilli me prezencën të specialistëve të

Q.T.T.B.Vlorë Athina Llambro, Lumturi Xhelilaj, bashkëpunetoreve në këtë Projekt të Bankës

Gjenetike znj Raimonda Nako dhe dhe specialistit të shërbimit këshillimor të D.B.Durrës

perfaqësuar nga Z Avni Rexhepi që ndoqën këtë studim

Skema e eksperimentit

Eksperimenti u ngrit ne Kater prova

Prova 1 Deshmuesi (pa plehrim)

Prova 2 Me plehrim Mineral

Prova 3. Kombinim i ujitjes me plehrim duke perdorur Rosasol 20:20:20

Prova 4 Kombinim i ujitjes me plehrim duke perdorur FOLTEC+ ne dy duar shoqeruar me yjitje me nje doze 8liter / ha per cdo plehrim

Per studim u moren 10 bime per cdo prove

Treguesit e marë në studim :

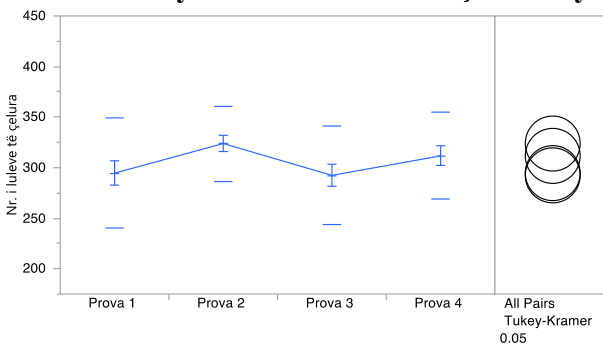
- Koha e lulëzimit
- Koha e lidhjes së frutit
- Koha e pjekjes
- **Të dhëna për lastarin**
- Gjatesia e lastarit
- Numri i lastarëve në bimë
- **Të dhëna për frutin**
- matjet biometrike (D+d)
- forma e frutit
- Ngjyra e frutit
- Pesha e frutit
- **Analiza kimike e frutit**
- Lënda e thatë
- % e aciditeti
- % e sheqerit
- Vitamina c

Prodhimi për cdo bimë

4-Rezultatet: Pershkrimi i rezultateve (të dhëna dhe vrojtime) dhe rezultatet e analizës statistikore.

Analysis of Nr. i luleve të çelura By Column 1

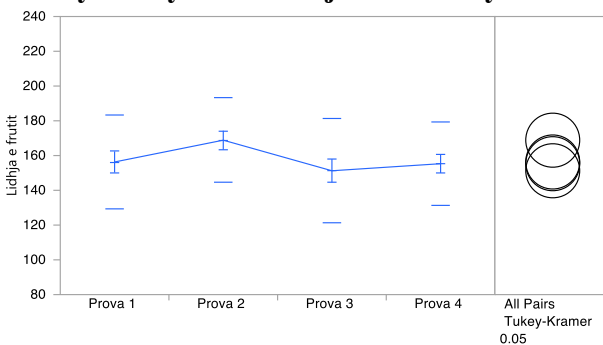

Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova 2	A 323.84000
Prova 4	A 311.63000
Prova 1	A 294.58000
Prova 3	A 292.38000

Në fazën e lidhjes së luleve sic del nga analiza nuk ka ndyshime sinifikative .

Oneëay Analysis of Lidhja e frutit By Column 1

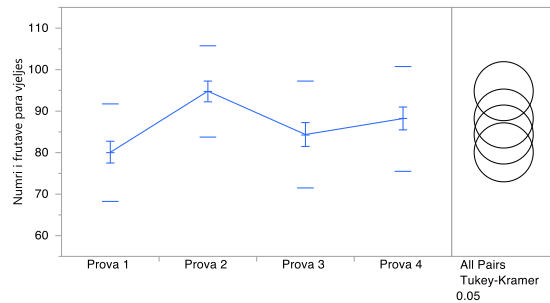
Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova	A 168.85000

Level	Mean
2	
Prova A	156.31000
1	
Prova A	155.32000
4	
Prova A	151.25000
3	

Në fazën e lidhjes së frutave sic del nga analiza nuk ka ndryshime sinifikative .

Analysis of Numri i frutave para vjeljes By Column 1

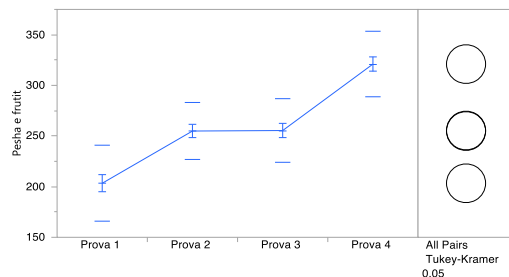
Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova A	94.820000
2	
Prova A B	88.220000
4	
Prova B	84.370000
3	
Prova B	80.080000
1	

Në treguesin numri i frutave te vjele kemi dy klasa A dhe B Ne proven e dyte dhe te pare ka ndryshime midis tyre

Ne proven 3 dhe 4 nuk ka ndryshime te vertetuara statistikisht me asnje nga provat

Oneçay Analysis of Peshë e frutit By Column 1

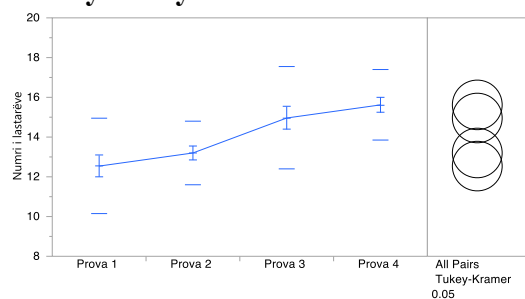

Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova A 4	321.02400
Prova B 3	255.43100
Prova B 2	254.92500
Prova C 1	203.35700

Sipas analizës së peshës së frutit klasat janë tre Prova e pare me madhesine me te vogel ne peshe pesha e frutit ne proven 2 dhe 3 ku nuk kane ndryshime te vertetuara statistikisht dhe prova e katert ku tregon peshen me te madhe te frutit

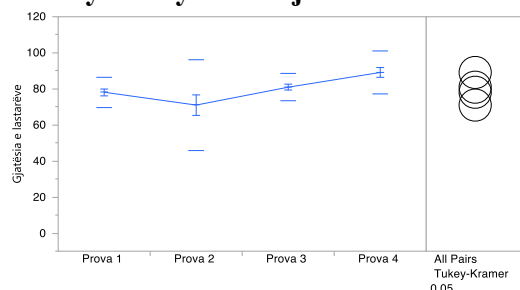
Oneëay Analysis of Numri i lastarëve By Column 1

Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova A 4	15.620000
Prova A B 3	14.960000
Prova B C 2	13.200000
Prova C 1	12.540000

Oneëay Analysis of Gjatësia e lastarëve By Column 1

.Connecting Letters Report

Level	Mean
Prova A	89.111000
4	
Prova A B	80.938000
3	
Prova A B	78.133000
1	
Prova B	71.018200
2	

Sipas analizes Tykey Krames per nivelin e sigurise 95% grafiku ka ndyshime mes provave Klasa e pare Prova 4 dhe Prova 1.2.3 me nivelin me te ulet Ne proven 4 rezultatet jane me te larta gje qe tregon efektin e kombinimit te plehut me ujitje

Analizat kimike te frutit

Nr	% e sheqerit	Aciditeti
Prova i	11.4	
Prova 2	12.6	
Prova 3	13.8	
Prova 4	14.3	

1. Vlerësimi ekonomik: llogaritja e shpenzimeve dhe te ardhurave.

Vlerësimi ekonomik është bërë bazuar në të ardhurat për çdo, për çdo prove.

Tabela 6. Efektiviteti ekonomik (mesatar per dy vitet).

Provat	Rendimenti kg./bime	Çmimi i shitjes (lek/kg.)	Tëardhura (lek)	Shpenzimet (lek)	Fitimi
Prova 1	23.4	75	1755	660	1095
Prova 2	25.8	85	2193	780	1413
Prova 3	24.2	80	1936	760	1176
Prova 4	38.5	80	3080	1030	2050

Nëpërmjet analizës së kostos së prodhimit për çdo provë janë evidentuar të gjitha shpenzimet vjetore të kryera të përmbledhura në bazë materiale dhe shpenzime pune. Vlera e materialeve është llogaritur mbi mesataren e çmimit që blihen në tregun me pakicë, ndërsa për punën e krahut është parashikuar vlera mesatare e ditës së punës. Bazuar në këto të dhëna është përlllogaritur e ardhura neto, e cila ka dalë nga të ardhurat e realizuara minus shpenzimet e kryera. Nga kjo analizë konstatohet se në provën e I –re dhe e ardhura neto është më e ulët se sa në provat. Në këtë provë është investuar më pak punë dhe harzuar më pak fonde për mirëmbajtjen krahasuar me provat e tjera

7. Diskutime dhe konkluzione: diskutimi i rezultateve, aplikimi i përgjithshëm i tyre konkluzione teknike dhe ekonomike.

Studimi i ngritur në kulturen e dardhës tregon se kombinimi i ujitjes me plehrat e tretshme në ujë të cilat përdoren për ujitje është një kombinim që jep rezultate në rritjen e prodhimit dhe në cilësinë e tij

Nga treguesit e marë në studim del se

1. Në provën e parë pa plehrim por duke u shfrytëzuar lënda organike e tokës Prodhimi është i pakët dhe cilësia e tij është jo e mirë (madhësia e frutit)

2. Në provat 2 dhe 3 cilësia dhe rendimenti është mesatar në të dy provat dhe plehrimin mineral (prova 2) dhe në plehrimin me Rosasol (20;20;20) prova 3 ndryshimet janë të vogla në drejtim të rendimentit por në provën e tretë cilësia e prodhimit është më e mirë (madhësia e frutit dhe % sheqerit)

3. Në provën e katërt kombinimi i Plehrave të tretshme në ujë në këtë rast FOLTEC i përdorur në dy duar çdo 10 ditë i shoqëruar me ujitje ka rezultuar si prova më e mirë

8. Mesazhet e ekstensionit

Rezultatet e arritura nga ky studim u bënë të njohura të gjithë fermerëve të zonës me anë të demonstrimit të rezultateve të këtij studimi